www.temeldenparagraf.com

PARAGRAF ÇALIŞMA KAĞITLARI

8. SINIF

TEMEL DÜZEY

LGS

Hulusi Demir
hdhulusidemir

Temel Düzey

LGS Temelli Temel Düzey Paragraf Çalışma Kağıtları"

LGS (Liselere Geçiş Sistemi), öğrencilerden sadece metni yüzeysel bir şekilde okumalarını değil; metnin yapı taşlarını analiz etmelerini, kavramlar arasında mantıksal köprüler kurmalarını ve "üst düzey okuduğunu anlama becerisini" sahaya yansıtmalarını hedeflemektedir.

Bu kılavuz, www.temeldenparagraf.com bünyesindeki "Orta Düzey" çalışma kağıtlarına hazırlık aşamasını oluşturan, zihinsel bir ısınma protokolüdür. Ortaokul düzeyindeki öğrencilerimizin metin mimarisini daha şeffaf bir şekilde kavrayabilmeleri adına,temel aşamasındaki içerikler sade, anlaşılır ve çözüm odaklı tutulmuştur.

Temelden Paragraf

Çözüm ve Analiz Kontrolü

Çalışma kağıdındaki tüm makalelerin analizlerine ve örnek çözümlerine aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz:

www.temeldenparagraf.com
Kategori: Paragraf Çalışma Kağıtları Sayfası

Hulusi Demir
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
instagram: hdhulusidemir

LGS, 8. Sınıf Paragraf Çalışma Kağıdı 3

Temel Düzey

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Bu bölümde temel paragraf stratejilerine yer verilmiştir.

Başlık Dedektifi

Görev: Parçanın genelini yansıtan, kapsayıcı bir veya birden fazla "başlık" bulunuz.
Amaç: Metnin sınırlarını ve çatısını belirlemek.

Anahtar Dedektifi

Görev: Paragrafın anahtar kelimelerini belirleyerek aşağıya yazınız.
Kural: Bu kelimeleri metin içerisinde "çift tırnak" ile işaretlemeyi unutmayınız.

Konu Dedektifi

Görev: Anlatılan konuyu kendi cümlenizle ifade ediniz.
Soru: "Bu paragraf aslında tam olarak ne anlatıyor?"

Hızlı Özet

Soru: Tüm bu mimariyi tek veya iki cümle ile özetleyebilir misin?
Hedef: Karmaşık görünen yapıyı en basit formuna indirgemek.

Temelden Paragraf

Çözüm ve Analiz Kontrolü

Çalışma kağıdındaki tüm makalelerin analizlerine ve örnek çözümlerine aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz:

www.temeldenparagraf.com
Kategori: Paragraf Çalışma Kağıtları Sayfası

Hulusi Demir
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
instagram: hdhulusidemir

1. [ANALİZ METNİ]

Yapay zeka, bilgisayarların normalde insan zekası gerektiren öğrenme, akıl yürütme ve problem çözme gibi görevleri yerine getirme yeteneğidir. Karmaşık verileri analiz ederek satranç oynayabilir, hastalıkları teşhis edebilir veya diller arası çeviri yapabilir. Yapay zekâ, statik bir programdan farklı olarak deneyimlerle kendini geliştirir. Ancak o, bilince sahip bir varlık değil, matematiksel olasılıklar üzerinden çalışan bir algoritmalar bütünüdür. Gelecekte yapay zekâ, hayatımızın her alanında görünmez bir yardımcı olarak yer alacaktır. Teknoloji, zekânın yeni bir formudur.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ☐], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

2. [ANALİZ METNİ]

Yapay zekânın en önemli alt dalı olan makine öğrenmesi, sistemlerin açıkça programlanmadan verilerden bir şeyler öğrenmesini sağlar. Bir bilgisayar, binlerce kedi fotoğrafını inceleyerek kedinin ne olduğunu kendi başına kavrar. Veri miktarı arttıkça sistemin tahmin gücü de artar. Bugün izlediğimiz film önerileri veya sosyal medya akışları, bu algoritmaların bizi tanımasıyla şekillenir. Makine öğrenmesi, ham veriyi anlamlı bir bilgiye dönüştüren dijital bir öğretmendir. Geleceğin dünyası, bu öğrenen makinelerin sunduğu kişiselleştirilmiş deneyimler üzerine inşa edilecektir.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ☐], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

Temelden Paragraf

3. [ANALİZ METNİ]

Fiziksel nesnelerin internete bağlanarak birbirleriyle iletişim kurmasına "Nesnelerin İnterneti" denir. Akıllı buzdolapları, kol saatleri veya sokak lambaları bu ağın birer parçasıdır. Bu teknoloji sayesinde evimizdeki eşyaları uzaktan kontrol edebilir veya şehirlerin enerji tüketimini optimize edebiliriz. Birbirine bağlı cihazlar, hayatımızı daha konforlu ve verimli hale getirmek için sürekli veri alışverişinde bulunur. Ancak bu büyük ağ, veri güvenliği konusunu da beraberinde getirir. Gelecekte sadece telefonlarımız değil, çevremizdeki her nesne birbiriyle konuşan akıllı birer asistan olacaktır.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

4. [ANALİZ METNİ]

İnternette yaptığımız her tıklama, paylaştığımız her fotoğraf ve attığımız her adım "Büyük Veri" (Big Data) denilen devasa bir bilgi yığını oluşturur. Bu veri dağı, geleneksel yöntemlerle analiz edilemeyecek kadar büyüktür. Şirketler ve devletler, bu verileri analiz ederek tüketici tercihlerini, hastalık yayılımını veya trafik yoğunluğunu tahmin edebilirler. Doğru işlenen veri, stratejik kararlar almak için en değerli kaynaktır. Ancak bu kadar çok bilginin toplanması, bireysel gizliliğin korunması tartışmalarını da beraberinde getirmektedir. Bilgi, dijital çağın en stratejik gücüdür.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

Temelden Paragraf

5. [ANALİZ METNİ]

Robotik; mekanik, elektronik ve bilgisayar mühendisliğinin birleştiği bir alandır. Günümüzde robotlar sadece fabrikalarda ağır işler yapmıyor; cerrahide hassas ameliyatlara giriyor veya okyanus derinliklerini keşfediyor. Yapay zekâ ile birleşen robotlar, çevrelerini algılayıp bağımsız kararlar verebilen "otonom" varlıklara dönüşmektedir. Bu gelişim, tehlikeli işlerin robotlara devredilmesini sağlayarak insan hayatını korur. Ancak robotların yaygınlaşması, gelecekteki iş gücü dengelerinin nasıl değişeceği sorusunu da doğurmaktadır. Demir kollar, yazılımla can bularak hayatımızı şekillendirmektedir.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

6. [ANALİZ METNİ]

Kişisel bilgilerimizin, banka hesaplarımızın ve devlet sırlarının internet ortamında saklanması, siber güvenliği hayati bir konu haline getirmiştir. Kötü amaçlı yazılımlar ve bilgisayar korsanları, bu verilere ulaşarak büyük zararlar verebilirler. Siber güvenlik; verileri korumak için geliştirilen şifreleme yöntemleri, güvenlik duvarları ve etik kuralların bütünüdür. Dijital dünyada "güçlü şifreler kullanmak" ve "şüpheli linklere tıklamamak" bireysel bir savunma yöntemidir. Teknolojinin hızı arttıkça, bu dünyadaki güvenliğimizi sağlayacak kalkanların da güçlenmesi şarttır. Dijital dünyada emniyet, bilinçli kullanıcıyla başlar.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

7. [ANALİZ METNİ]

Verilerin fiziksel bir bellek yerine internet üzerindeki devasa sunucularda saklanmasına "Bulut Bilişim" denir. Bu teknoloji sayesinde dosyalarımıza dünyanın her yerinden, herhangi bir cihazla ulaşabiliriz. Bilgisayarımızın kapasitesi yetmese bile, bulut üzerindeki işlem gücünü kullanarak karmaşık işlemler yapabiliriz. Şirketler için maliyetleri düşüren bu sistem, bireysel kullanıcılar için de büyük bir esneklik sağlar. Ancak verilerimizin fiziksel olarak nerede durduğu ve kimler tarafından korunacağı sorusu hala önemini korumaktadır. Bulut, dijitalleşen dünyanın uçsuz bucaksız kütüphanesi ve işlem merkezidir.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

8. [ANALİZ METNİ]

Sürücü müdahalesi olmadan çevresini algılayıp yol alabilen araçlara "otonom araçlar" denir. Kameralar, radarlar ve yapay zekâ yazılımları sayesinde bu araçlar trafik kurallarına uyar ve engelleri fark ederler. Otonom sürüş teknolojisi, insan hatasından kaynaklanan trafik kazalarını en aza indirmeyi ve ulaşımı daha verimli hale getirmeyi amaçlar. Gelecekte direksiyonsuz arabalar, birer mobil ofise veya yaşam alanına dönüşebilir. Ancak bu teknoloji için hem yolların dijitalleşmesi hem de yasal düzenlemelerin tamamlanması gerekmektedir. Direksiyonun yapay zekâya devredilmesi, ulaşımda yeni bir devrimdir.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

Temelden Paragraf

9. [ANALİZ METNİ]

Sanal Gerçeklik, kullanıcıyı tamamen dijital bir dünyanın içine sokarken; Artırılmış Gerçeklik, dijital nesneleri gerçek dünyanın üzerine giydirir. VR gözlükleriyle evden çıkmadan bir müzede gezebilir, AR teknolojisiyle yeni alacağınız bir mobilyanın salonunuzda nasıl duracağını görebilirsiniz. Bu teknolojiler eğitimde, tıpta ve oyun dünyasında devrim niteliğinde değişimler yaratmaktadır. Öğrenciler tarih dersinde antik kentleri o an oradaymış gibi deneyimleyebilirler. Gerçeklik ile dijitalin bu kadar iç içe geçmesi, dünyayı algılama biçimimizi kökten değiştirmektedir. Dijital ve fiziksel olan artık el ele.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

10. [ANALİZ METNİ]

Blokzincir, verilerin merkezi bir otorite olmadan, şifrelenmiş bloklar halinde birbirine bağlanarak saklandığı dijital bir kayıt defteridir. Bir kez kaydedilen bilgi değiştirilemez veya silinemez; bu da sistemi son derece güvenli ve şeffaf kılar. Kripto paraların temelini oluşturan bu teknoloji, gelecekte noter işlemlerinden seçim sistemlerine kadar pek çok alanda kullanılabilir. Aracıları ortadan kaldıran blokzincir, güvenin insanlara değil algoritmalara dayandığı bir sistem vaat eder. Dijital dünyada dürüstlüğün ve doğrulanabilirliğin yeni adı blokzincirdir. Geleceğin güven altyapısı bu şifreli halkalarda saklıdır.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet

Temelden Paragraf

11. [ANALİZ METNİ]

Sosyal medya platformları, her kullanıcının ilgi alanına göre farklı içerikler sunmak için karmaşık algoritmalar kullanır. Bu algoritmalar, hangi gönderide ne kadar süre vakit geçirdiğimizi analiz ederek bizi ekrana bağlamayı hedefler. Ancak bu durum, bireylerin sadece kendi görüşlerine yakın içeriklerle karşılaşmasına, yani "yankı odalarına" hapsolmasına neden olabilir. Bilgiye ulaşmak kolaylaşsa da, yanlış bilginin yayılma hızı da artmıştır. Dijital dünyada bilinçli bir içerik tüketicisi olmak, bu algoritmaların nasıl çalıştığını anlamaktan geçer. Ekranın arkasındaki matematik, tercihlerimizi sessizce yönetmektedir.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

12. [ANALİZ METNİ]

Akıllı saatler, bileklikler ve hatta akıllı giysiler, vücut fonksiyonlarımızı sürekli takip eden "giyilebilir teknolojiler"dir. Kalp atış hızımız, uyku kalitemiz ve günlük adım sayımız gibi veriler anlık olarak analiz edilerek sağlığımız hakkında raporlar sunar. Bazı cihazlar, düşme veya ani rahatsızlık durumunda otomatik olarak yardım çağırabilir. Bu teknoloji, tıbbın "hastalığı tedavi etmekten" ziyade "sağlığı koruma" odaklı hale gelmesini sağlar. Vücudumuzla iletişim kuran bu küçük cihazlar, modern yaşamın dijital sağlık danışmanlarıdır. Gelecekte kıyafetlerimiz, en sadık sağlık bekçilerimiz olacaktır.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

Temelden Paragraf

13. [ANALİZ METNİ]

Yapay zekâ sistemleri, insanlar tarafından hazırlanan verilerle eğitilir. Eğer bu veriler önyargılıysa, yapay zekâ da cinsiyetçi, ırkçı veya adaletsiz kararlar verebilir; buna "algoritmik önyargı" denir. Örneğin, bir iş başvurusu yazılımının belirli bir gruba karşı ayrımcılık yapması ciddi bir etik sorundur. Yapay zekânın sadece zeki değil, aynı zamanda adil ve etik olması için mühendislerin büyük çaba sarf etmesi gerekir. Teknolojinin tarafsız olduğu düşünülse de, aslında o onu eğiten verilerin bir aynasıdır. Geleceği inşa ederken algoritmaların vicdanını da tasarlamalıyız.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ☐], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

14. [ANALİZ METNİ]

Bugünkü bilgisayarlar veriyi 0 ve 1'lerle (bit) işlerken, kuantum bilgisayarlar "kubit" adı verilen ve aynı anda hem 0 hem 1 olabilen birimler kullanır. Bu sayede, normal bir bilgisayarın binlerce yılda yapabileceği işlemleri saniyeler içinde tamamlayabilirler. İlaç geliştirme, iklim modelleme ve siber güvenlik alanlarında çığır açacak olan bu güç, bildiğimiz tüm şifreleme sistemlerini de değiştirebilir. Kuantum dünyası, fiziğin ve matematiğin sınırlarını zorlayan bir geleceği temsil eder. Henüz emekleme aşamasında olsa da, kuantum bilişim dijital çağın atom bombası etkisindeki gücüdür.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ☐], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

Temelden Paragraf

15. [ANALİZ METNİ]

Yapay zekâ artık sadece analiz yapmıyor; resim çiziyor, beste yapıyor ve makale yazabiliyor. Milyonlarca sanat eserini inceleyen algoritmalar, özgün görünen yeni eserler ortaya çıkarabiliyor. Bu durum "Yapay zekâ sanatçı olabilir mi?" tartışmasını doğurmuştur. Yapay zekâ, bir fırça veya piyano gibi insan yaratıcılığını artıran yeni bir araç olarak da görülebilir. Sanatın sadece insana özgü bir duygu aktarımı mı yoksa estetik bir matematik mi olduğu sorusu, teknolojinin bu yeni alanıyla yeniden tartışılmaktadır. Algoritmalar, hayal gücümüzün dijital ortakları olmaya adaydır.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ▢], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

16. [ANALİZ METNİ]

Teknoloji hayatımızı kolaylaştırsa da, devasa veri merkezleri ve cihaz üretimi büyük miktarda enerji tüketir. Ayrıca "e-atık" denilen eski elektronik cihazlar, çevre kirliliği için ciddi bir tehdittir. Geleceğin teknolojisi, "sürdürülebilir" olmak zorundadır. Güneş enerjisiyle çalışan sunucular, geri dönüştürülebilir telefonlar ve enerji tasarrufu sağlayan yazılımlar "Yeşil Teknoloji"nin parçasıdır. Dijital dönüşümün dünyamızı tüketmemesi için teknolojinin de doğayla uyumlu bir model benimsemesi şarttır. Geleceğin en büyük icadı, dünyayı koruyan teknolojiler olacaktır. Doğa ve yazılım artık barışmalıdır.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ▢], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

17. [ANALİZ METNİ]

5G teknolojisi, internet hızını inanılmaz boyutlara taşırken gecikme sürelerini neredeyse sıfıra indirir. Bu sadece telefonların hızlanması demek değildir; otonom araçların anlık iletişimi, uzaktan yapılan robotik ameliyatlar ve sanayi otomasyonu için hayati bir altyapıdır. 5G sayesinde nesneler arasındaki veri akışı kesintisiz ve milisaniyeler içinde gerçekleşir. Bu hız, dijital ekonominin ve üretimin çehresini değiştirecektir. İletişimdeki bu sıçrama, dünyayı daha küçük ve birbirine daha bağlı bir yer haline getirecektir. Hız, geleceğin en temel para birimidir.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

18. [ANALİZ METNİ]

Teknoloji hızla gelişse de, dünyadaki herkes bu olanaklara aynı düzeyde erişememektedir. İnternete ve cihazlara erişimi olanlar ile olmayanlar arasındaki bu uçuruma "dijital bölünme" denir. Bilgiye erişemeyen toplumlar, ekonomik ve sosyal kalkınmada geride kalma riskiyle karşı karşıyadır. Eğitimde teknolojinin adil dağıtımı, fırsat eşitliği için modern dünyanın en büyük sınavıdır. Dijitalleşme, bir kesimi zenginleştirirken diğerini dışlamamalı; aksine bilgiye erişimi demokratikleştirmelidir. Teknoloji, herkes için açılan bir kapı olmalıdır. Adalet, dijital erişimle başlar.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu], teknik terimleri (Daire) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

Temelden Paragraf

19. [ANALİZ METNİ]

Yapay zekâ kullanarak bir kişinin görüntüsünü ve sesini gerçeğinden ayırt edilemeyecek şekilde taklit eden videolara "deepfake" denir. Bu teknoloji sinema dünyasında mucizeler yaratsa da, dezenformasyon ve sahtecilik için kullanılması büyük bir tehlikedir. Artık gözümüzle gördüğümüz bir videonun bile gerçekliğinden şüphe duymamız gereken bir çağdayız. Bu durum, dijital medya okuryazarlığının ne kadar önemli olduğunu bir kez daha kanıtlamaktadır. Gerçeği korumak için, sahte içerikleri tespit eden yapay zekâlarla yine yapay zekâlara karşı bir savunma savaşı verilmektedir. Görmek, artık inanmak için yeterli değil.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz:

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam oku

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ☐], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

20. [ANALİZ METNİ]

İnsanın biyolojik sınırlarını teknoloji yardımıyla aşmasını ve geliştirilmesini savunan düşünce akımına "transhümanizm" denir. Beyin-bilgisayar arayüzleri, biyonik organlar ve genetik müdahalelerle daha zeki, daha güçlü ve daha uzun ömürlü bir insan modeli hayal edilmektedir. Bu, "İnsan nedir?" sorusunu temelinden sarsan bir gelişimdir. Teknoloji ile biyolojinin bu denli bütünleşmesi, pek çok felsefi ve etik tartışmayı da beraberinde getirir. İnsanlığın bir sonraki aşaması, belki de kendi yarattığı teknolojiyle kendi evrimini yönetmesi olacaktır. Bizler, teknolojiyle dönüşen bir türün ilk temsilcileriyiz.

ÇALIŞMA VE ANALİZ ALANI

Başlık Dedektifi
Parçanın genelini yansıtan başlık(lar) bulunuz.

Anahtar Dedektifi
Paragrafın anahtar kelimelerini aşağıya yazınız.

Konu Dedektifi
Anlatılan konuyu kendi cümlenizle aşağıya yazınız. (Bu paragraf ne anlatıyor?)

Paragraf ikinci defa tam okunuz.

Okuma yaparken önemli yerlerin, kavramların altını çiziniz.

Özel isimleri [Kutu ☐], teknik terimleri (Daire ◯) içine alınız.

Hızlı Özet
Tek veya iki cümle ile paragrafı özetleyebilir misin?

Temelden Paragraf

“LGS Temel Düzey Paragraf Çalışma Kağıtları”

LGS ile uyumlu olarak hazırlanan bu rehber, metin mimarisini çözme disiplini kazanmak isteyen tüm ortaokul öğrencilerimiz için tasarlanmıştır. Bu aşama, karmaşık yeni nesil LGS sorularında boğulmadan önce zihni “Temelden Paragraf” mantığına hazırlayan bir ısınma evresidir.

İşte bu çalışma kağıtlarından en yüksek verimi alacak öğrenci gruplarımız:

Kimler Faydalanabilir?

1. Temel Seviye ve Yeni Başlayan Öğrenciler

Paragraf Önyargısı Olanlar: Metinleri anlamakta güçlük çeken öğrenciler için sadeleştirilmiş içeriklerle özgüven inşası sağlar.

Odaklanma Sorunu Yaşayanlar: Metni parçalara ayırarak (“Başlık”, “Anahtar Kelime”, “Konu Dedektifi”) dikkati tek bir noktada toplamayı öğrenirler.

2. Orta Seviye ve Netlerini Artırmak İsteyenler

Hız Tuzağına Düşenler: Metni çok hızlı okuduğu için basit anlam hataları yapan öğrencilerin dikkatini keskinleştirir.

Kavram Karmaşası Yaşayanlar: Özel isimleri “kutu” içine alma ve önemli terimleri “daire” içine alma gibi görsel işaretleme teknikleriyle metindeki bilgi hiyerarşisini kurmayı kavrarlar.

3. LGS Maratonuna Hazırlanan Sınav Grubu

Yeni Nesil Sorularla Tanışanlar: Beceri temelli, metnin mimarisini sorgulayan sorulara geçmeden önce “okumada aktif tahmin stratejisi” geliştirmek isteyenler için idealdir.

Analitik Düşünme Becerisi İsteyenler: Paragrafı sadece bir soru olarak değil, çözülmesi gereken “statik bir yapı” olarak görmeye başlarlar.

Bu Kılavuz Size Ne Kazandırır?

Bilişsel Disiplin: Metne rastgele değil, belirli bir sistem ve “DÜZEN” üzerinden bakmanızı sağlar.

Görsel Hafıza: Standart kodlamalar sayesinde metin üzerindeki anahtar noktaları saniyeler içinde fark etmenizi sağlar.

Özetleme Yeteneği: Uzun metinleri tek bir cümlede kristalleştirme ve özü yakalama becerisi kazandırır.

NOT: Çalışma kağıtlarının açık uçlu cevap anahtarları ve detaylı çözümleri **www.temeldenparagraf.com** sitemizde mevcuttur.

Çalışma kağıtları ile ilgili geri bildirimleriniz gelişim sürecimiz için çok değerlidir. Hepinize başarılar dilerim.

Hulusi DEMİR
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
(İletişim: www.temeldenparagraf.com)